

Hâkimler kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 9/VII/1938 - Sayı : 3955)

No.
3501

Kabul tarihi
27 - VI - 1938

BİRİNCİ MADDE — 2556 sayılı hâkimler kanununun yedi maddesi aşağıda yazılı şekillerde değiştirilerek numaraları karşısında yazılı maddelerin yerine konmuştur:

Madde 2 — Namzedler, hâkimlik ve müddeiumumilik sınıf ve derecelerine dahil değildirler. Bunlara; Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülü hakkındaki 1452 sayılı kanunun 11 nci dereceye tahsis ettiği maaş verilir.

Madde 16 — Türkiye hukuk fakültelerinin birinden doktora diploması alanların namzedlikte geçirecekleri müddet bir senedir.

Bir Türk hukuk fakültesinden çıkmakla beraber ingiliz, alman, fransız veya italyan lisanlarından biri ile ders okutulan bir memleket hukuk fakültesinden lisans veya doktora tahsilini ikmal etmiş olanlar bir sene namzedlik yaptıktan sonra muavinlik sınıflarına 13 ncü maddeninhükümleri dairesinde ve yalnız şifahî imtihanları yapılarak kabul olunurlar.

Bu maddede yazılı şartları haiz olan namzedlere 1452 sayılı kanunda yazılı derecelerden 9 ncü dereceye, 22 nci maddenin ikinci fıkrasında beyan olunan şartlar dairesinde doktor diploması almış olanlara bir senelik namzed müddetinde 8 nci dereceye tahsis olunan maaş verilir.

Madde 22 — 16 ncü maddenin ikinci fıkrasında yazılı şartları haiz olanlar muavinlik sınıflarında amelî vukuf ve kabiliyet bakımından ehliyet göstermiş oldukları takdirde o sınıflarda bir sene hizmetten sonra üçüncü sınıfların sekizinci derecesine ayrılabilirler.

Bir Türk hukuk fakültesinden çıkmakla beraber ingiliz, alman, fransız veya italyan lisanlarından birile ders okutulan bir memleket hukuk fakültesinde lisans tahsilini ikmal ve ayrıca bunların birinde hukukî bir mevzu üzerine doktor diploma ve unvanını da almış olanlar muavinlik sınıflarında amelî vukuf ve kabiliyet bakımından ehliyet göstermiş oldukları takdirde o sınıflarda bir sene hizmetten sonra üçüncü sınıfların yedinci derecesine ayrılabilirler.

Madde 43 — Ayrırma tedkikatı neticesinde tercihan terfie lâyük görülenlerden 22 nci maddenin 2 nci fıkrasında beyan olunan şartları haiz olanlar mümtaz olarak terfie lâyük defterine geçirilirler.

16 ve 22 nci maddelerin ikinci fıkralarında yazılı şartları haiz bulunanlardan meslekî vaziyetleri itibarile mezkûr maddeler hükümlerinden istifade edememiş olanların yabancı memleket hukuk fakültesinde geçirmiş oldukları mutad ve muayyen tahsil müddeti vazifede geçmiş sayılarak kıdemlerine zammolunur. şu kadar ki, 47 nci maddenin ikinci fıkrasının tatbikında bu müddetin yalnız dört sene si nazara alınır.

Madde 74 — Hâkimlik ve müddeiumumilik meslekinden veya bu meslekten sayılan vazifelerden vekâlet hizmetlerine, ceza ve tevkif evleri müdürlüklerine alınanların bu memuriyetlerde geçirecekleri müddetler hâkimlikte geçmiş sayılır.

Neşriyat, evrak ve levazım müdür ve memurlarile kâtib sınıfından olanlar birinci fıkra hükmünden istifade edemezler.

Birinci fıkroda yazılı olanlardan müsteşar, teftiş heyeti reisi ve üçüncü derecede maaş alan umum müdürlerden maadası derece ve sınıf terfilerinde ikinci babın ikinci ve üçüncü fasıllarında yazılı hükümlere tevfikan ayırma meclisi tedkikine tâbi tutulanlar. Şu kadar ki, ayırma meclisinin tedkikine tâbi olanların ikinci sınıfa ayrılabilmeleri için beş sene müddetle bilfiil hâkimlik veya müddeiumumilik etmiş olmaları lâzımdır.

Ayırma meclisinin tedkikine tâbi olmayanların hâkimler kanununun 1 ve 2 numaralı cetvellerinde yazılı vazifelerden birine tayinleri halinde vekâlet hizmetlerinde iktisab eyledikleri haklar nazara alınır.

Madde 94 — İnzibat meclisi; Temyiz mahkemesi ikinci reislerinden üç ve Temyiz azasından iki zat ile teftiş heyeti reisi ve Ceza işleri umum müdüründen teşekkül eder. Bundan başka, lüzumu halinde heyeti tamamlamak üzere Temyiz hâkimlerinden iki ihtiyat aza da bulunur.

İnzibat meclisine dahil olan temyiz hâkimleri iki senede bir Adliye vekili tarafından intihab olunur. Müddetini dolduran azanın yeniden intihabı caizdir.

Meclise, Temyiz reislerinden en kıdemlisi reislik eder.

İnzibat meclisi, beş kişinin toplanması ile karar verebilir. İttifak hâsıl olmayan işler meclisin bütün azası ile müzakere olunur ve ekseriyetle karara bağlanır.

92 nci maddede gösterilen haller haricinde 86 nci maddenin B, C, D, E bendlerinde gösterilen cezalardan her hangi biri derece gözetilmeksizin tatbik olunabilir.

Madde 95 — İnzibat meclisi kararlarına, alâkadar hâkime tebliğinden itibaren otuz gün içinde itiraz olunabilir. İtiraz, Temyiz birinci ve ikinci reislerinden müteşekkül heyet tarafından tedkik edilir. Heyetin teşekkül edebilmesi için en az dokuz kişinin bulunması şarttır. Kararlar yedi kişinin bir reyde toplanması ile verilir.

Meslekten çıkarılmayı istilzam eden işlerin itirazın tedkikinde müddeiumumilik vazifesi başmüddeiumumî tarafından yapılır. Muteriz isterse müdafaasını bizzat hazır bulunarak veya vekil göndererek yapar.

Adliye vekili, inzibat meclisi kararını birinci fıkroda yazılı müddet içinde umumî heyete tedkik ettirebilir.

Meslekten çıkarma kararına itiraz, kararın infazını durdurmaz.

İKİNCİ MADDE — Hâkimler kanununun 17 nci maddesinde yazılı 1 ve 2 numaralı cetveller yerine bu kanuna bağlı 1 ve 2 numaralı cetveller ikame edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun mevzuuna dahil olan hususlarda kanunun neşri tarihine kadar iktisab edilmiş olan haklar mahfuzdur.

MUVAKKAT MADDE — A) Hâkimler kanununun muvakkat maddesinin 11 sayılı bendinde yazılı sorgu hâkimlerinden aynı bendin 2 nci fıkrasına göre imtihan verenler 10 ncu dereceyi geçmemek üzere buldukları derecenin iki derece yukarısındaki sorgu hâkimliklerine tayin edilebilirler.

B) Bu kanunun tatbiki dolayısıyla 2556 sayılı kanuna bağlı 1 ve 11 sayılı cetvelere göre yapılması lâzım gelen kadro ve değişiklikleri bu kanunun neşri tarihinden itibaren beş sene zarfında iera ve ikmal olunur.

Birinci fıkroda yazılı tarihe kadar 11 nci derece muavinlik ve stajiyerlik; 10 ncu derece muavinlik sınıflarile üçüncü sınıf hâkimliğinin ilk derecelerini ihtiva etmiş sayılırlar. Bu derecelerin birinde bulunanlar onun üstündeki maaş derecesine terfi

edebilmek için 2556 sayılı kanuna tevfikân ayırma meclisinin tatbikatına tâbi tutulurlar.

C) 74 nci maddenin, ayırma meclisinin tedkikına tâbi olanların, ikinci sınıfa ayrılabilmeleri için beş sene müddetle bilfiil hâkimlik veya müddeiumumilik etmiş olmaları lüzumuna dair hükmünün tatbikını beş sene müddetle tehire Adliye vekili salâhiyetildir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya, İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

1 Temmuz 1938

2556 sayılı hâkimler kanununun 17 nci maddesinde yazılı (1) numaralı cetvel

Hâkimlerin sınıfları, dereceleri ve maaşları

Sınıfı	Derecesi	Memuriyeti	Maaşı
Muavinlik	10	Hâkim muavinliği, icra memurluğu, sorgu hâkimliği, aza muavinliği	35
Üçüncü sınıf hâkimlik	9	Sorgu hâkimliği, sulh hâkimliği, icra memurluğu, icra muavin hâkimliği, icra hâkimliği, mahkeme azalığı, hâkimlik	40
	8	Sorgu hâkimliği, sulh hâkimliği, icra muavin hâkimliği, icra hâkimliği mahkeme azalığı, hâkimlik	45
	7	Sorgu hâkimliği, sulh hâkimliği, icra muavin hâkimliği, icra hâkimliği, hâkimlik, mahkeme reisliği, Temyiz mahkemesi raportörlüğü	55
	6	İcra hâkimliği, hâkimlik, mahkeme reisliği, Temyiz mahkemesi raportörlüğü	70
İkinci sınıf hâkimlik	5	İcra hâkimliği, hâkimlik, mahkeme reisliği	80
	4	Hâkimlik, mahkeme reisliği	90
Birinci sınıf hâkimlik	3	Temyiz mahkemesi azalığı	100
	2	Temyiz mahkemesi ikinci reisliği	125
	1	Temyiz mahkemesi birinci reisliği	150

2556 sayılı hâkimler kanununun 18 nci maddesinde yazılı (II) numaralı cetvel

Müddeiumumilerin sınıfları, dereceleri ve maaşları

Sınıfı	Derece	Memuriyeti	Maaş
Muavinlik	10	Cumhuriyet müddeiumumiliği muavinliği	35
Üçüncü sınıfl müddeiumumilik	9	Cumhuriyet müddeiumumiliği muavinliği, Cumhuriyet müddeiumumiliği, Cumhuriyet başmüddeiumumiliği muavinliği	40
	8	Cumhuriyet müddeiumumiliği muavinliği, Cumhuriyet müddeiumumiliği, Cumhuriyet başmüddeiumumiliği muavinliği	45
	7	Cumhuriyet müddeiumumiliği baş muavinliği, Cumhuriyet müddeiumumiliği, Cumhuriyet baş müddeiumumiliği muavinliği	55
	6	Cumhuriyet müddeiumumiliği, Cumhuriyet baş müddeiumumiliği muavinliği	70
İkinci sınıf müddeiumumilik	5	Cumhuriyet müddeiumumiliği, Cumhuriyet baş müddeiumumiliği başmuavinliği	80
	4	Cumhuriyet müddeiumumiliği	90
Birinci sınıf müddeiumumilik	1	Cumhuriyet başmüddeiumumiliği	150

Cumhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 28 - VI - 1938 ve 1/1097
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 1 - VII - 1938 ve 4/525
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabılların cild ve sayfa numaraları : Cild Sayfa
26 54,291,377:379